

ԱՄՍՎԵՐՁԻ ՀԱՆԴԵՍ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ ՀԱՅՈՑ
ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹՅԱՆ ԱԼԵՔՍ ԵՎ ՄԱՐԻ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ
ԺԱՌԱՆԳԱՎՈՐԱՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ԵՎ ԸՆԾԱՅԱՐԱՆԻ
ԵՎ 50-ԱՄՅԱ ՔԱՀԱՆԱՅԱԿԱՆ ՀՈՐԵԼԻՆԱԿԱՆ
ՀԱՆԴԻՍՈՒԹՅՈՒՆ ՆՈՐԻՆ ԱՄԵՆԱՊԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Տ. ԵՂԻՇԵ ՍՐԲԱԶԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀՈՐ
(19 հունիս 1982)

Ժառանգավորաց վարժարանի և ընծայարանի 1981—82 տարեշրջանի ամավերջի հանդեսը այս տարի տեղի ունեցավ բացառիկ շքեղությամբ, որովհետև 1982-ը քահանայության հիսնամյա հոբելյանն է Ս. Աթոռիս գահակալ Նորին Ամենապատվություն Տ. Եղիշե Սրբապան Պատրիարք Հոր:

Շաբաթ, 19 հունիսի երեկոյան ժամը ճիշդ 7-ին վարժարանի շքեղորեն պարզարված հանդիսասրահ ժամանեց հոբելյար Պատրիարք Հայրը, ի գլուխ Ս. Հակոբյանց բովանդակ միաբանության, և դիմավորվեցավ ժառանգավոր սաներու կողմե երգված «Սիրտ ի սիրտ» վարժարանիս քայլերգով:

Հանդեսի հայտագիրը բաժնված էր երկու մասերու: Բացման խոսքով հանդես եկավ վարժարանի և ընծայարանի փոխտեսուչ տիար Ալեքս Գալայճյան, որմե ետք տեղի ունեցավ արտասանության և երգի մրցանք: Չորս սաներ նախ արտասանեցին Եղիվարդի «Պարմաններ» և ապա իրենց ընտրած քերթվածը, որմե ետք տեղի ունեցավ երգի մրցանք, դարձյալ չորս սաներու մասնակցությամբ: Կազմված էր վարժարանիս ուսուցչական կազմեն դատական մարմին մը:

Ապա գործադրության դրվեցավ հայտագրի Բ մասը, որ ամբողջությամբ նվիրված էր Նորին Ամենապատվություն Պատրիարք Հոր քահանայության հիսնամյակին: Հավուր պատշաճի խոսքով հանդես եկավ վարժարա-

նի և ընծայարանի տեսուչ, յուսարարապետ գերջ. Տ. Գարեգին արքեպ. Գապանճյան, որ շատ հուպիչ բառերով վերհիշեց իր աշակերտական օրերը Պատրիարք Հոր տեսչության շրջանին և ըսավ. «Դուք իրավ շարունակությունը եք տասնհինգ դարերու տևողությամբ հայ վանականության ժառանգության, որոնք իրենց գրչին յույսը տվին մեր մշակույթի անվաճ հարստության: Մենք այսօր Ձերդ Ամենապատվության մեջ կտոնենք հայ մատենագրության մեծ հանճարը՝ Ձեր սեփական դուրով հղկված ու գեղեցկացած և ստացած Ձեր իսկ դրոշմը Եղիվարդյան կոչվելով: Գիտեմ, երբ այս տողերը կըսեմ Ձեր իսկ ներկայության, պիտի նեղվիք ու մեղադրեք Վիս—ըստ Ձեր հին ու բարի սովորության իբրև մեկը, որ կու գա հրապարակավ վիրավորելու խոնարհության մեջ միջոտ բարձրացող չքնաղ գեղեցկություն մը: Ի՞նչ ընեմ, ինչպես անցյալին, այսօր ևս թող վայրկյան մը Ձեր Վիշող և ներող քաղցր նայվածքը ինա իմ սրտիս մեջ, զավակի մը՝ որ կուպե այս պահուս անվերապահության մը հաճույքը վայելել, թարգմանը հանդիսանալով Սրբոց Հակոբյանց ողջ միաբանության և Ձերդ Ամենապատվության տասնյակ ու տասնյակ աշակերտական խումբին ամենաանկեղծ զգացումներուն»:

Ապա Սարգիս սրկ. Թալալգյան մեներգեց Օհան Տուրյանի կողմե դաջնավորված Եղիվարդի «Վարդան»-ը: Արամ սրկ. Ալճան-

յան տվյալ հոբեյար Սրբազանի կենսագրությունը, իսկ Կոմիտաս արք. Շերպեթձյան մեներգեց գուսան Աջոտի «Օճախում» երգը: Միհրան արկ. Քչըբըրդյան հատված մը կարդաց Եղիվարդի «Օտարական»-են, իսկ Արամ արկ. Ալճանյան մեկներգեց Շահան Ռ. Պերպերյանի դաջնավորած Եղիշե Դուրյան Պատրիարքի «Խաչը», որմե ետք Սարգիս արկ. Թալալյան ատենախոսեց Նորին Ամենապատվության գրական վաստակի մասին: Գերշ. տեսուչ Սրբազան Հոր հակիրճ տեղեկագրեն վերջ, տեղի ունեցավ մրցանակաբաշխություն, և ուսումնական լավագույն արդյունքներ ձեռք բերող ժառանգավոր սաներ արժեքավոր գիրքեր նվեր ստացան Նորին Ամենապատվությունեն: Իսկ ժառանգավորաց Ե դասարանի սաներ՝ Սարգիս արկ. Թալալյան, Միհրան արկ. Քչըբըրդյան, Արամ արկ. Ալճանյան և Պողոս արկ. Շահանյան Նորին Ամենապատվությունեն ստացան իրենց վկայականները: Մրցանակներ տրվեցան նաև արտասանության և երգի մրցանքի առաջին հանդիսացողներուն:

Ապա գերշ. տեսուչ սրբազանը խնդրեց Նորին Ամենապատվությունեն, որ ընե փակման խոսքը: Հոբեյար Պատրիարք Հայրը, պզալապես հուզված, ըսավ.

«Ներկա եղանք բոլորս ժառանգավորաց վարժարանի գեղեցիկ այս հանդեսին, լսեցինք երգերու և արտասանություններու մրցանքը, և վստահ եմ, թե բոլորս եկանք այն եպրակացության, որ նոր ոգի մը իր լուսավոր գլուխը սկսած է շարժել այս հաստատությունեն ներս, և այս, անտարակույս, ինչպես մեզի, այնպես ալ ձեզի համար սրտահույզ երևույթ մըն է: Երուսաղեմի ժառանգավորաց վարժարանը կարևոր առաքելություն մը ունի: Մենք չենք ուզեր այս հաստատության մեջ պատրաստել հայերեն գիտցող բժիշկներ, փաստաբաններ և կամ ազատ ուսումներու ներկայացուցիչներ, այլ՝ մեր պատմության, լեզվին և անցյալին գիտակ մարդեր, որոնք կարենեն քննել և ուսումնասիրել մեր արժեքները:

Օրերը տրտում են. արտասանմանի մեր վիճակը իրապես տխուր է: Ժամանակն է, որ մեր երիտասարդ աշակերտները սրբեն իրենց հոգին ստորապագացության փոշին և գիտնան, թե իրենք մեծ ժողովուրդի մը, մշակույթ ստեղծող մեծ ժողովուրդի մը վավակներն են: Մենք աղքատ Ղապարոսներ չենք՝ ուրիշներու պատին տակ կեցած. եթե եղանք ժամանակվան մը համար, իրագործեցինք նույնիսկ և կրցինք ըլլալ այն, ինչ որ մեր իրավունքն էր ըլլալ և ինչ որ մեր իրավունքն էր եղած դարերով: Ժամանակին, միջին դարուն, և անկե առաջ, մեր մշակույթի ջահը վեր բռնած էին մեր վանքերը: Անցած են ժամանակները, և այսօր կարծեք թե խաչաձևված ճամբաներու վրա և խաչաձևված ճամբաներու մեջեն նորեն մեր վանքերն են, որ պետք է ստեղծեն այն, ինչ որ անոնք ստեղծեցին իբրև պատվարներ, իբրև ոսկյա դղյակներ ժամանակի անորոշության մեջեն: Ըսի ձեզի թե մենք հայերեն գիտցող բժիշկներ և փաստաբաններ չէ, որ կուզենք տալ այս հաստատությունեն, անոնք չեն կրնար մեր գոյամարտին մեջ մեզ օգնել. մեզ փրկողը պիտի ըլլան միայն ու միայն մեր վանքերեն դուրս ելած մեր անցյալը, մշակույթը, մեր հոգեկան և մտքի արժեքները յուրացուցած տղաքը: Հետևաբար, սիրելի շրջանավարտներ, գոտեպնդվեցեք և կացեք ձեր ասպարեզին շեմին վրա և ըսեք թե, եթե ուրիշներ կիսանան մեր լեզվին, պատմության և մշակույթին վրա, մենք կը սքանչանանք անոնցմով և պիտի ընենք այն, ինչ որ մեր ժողովուրդը և նախնիքը ըրած են դարերով և եկած ու հասած են հոս»:

Հանդեսը վերջ գտավ Ս. Աթոռի օրհներգ «Օրհնեցեք ԿՏեր» շարականի հոտնկայս երգեցողությամբ: Ապա Պատրիարքարանի ջքեղ դահլիճին մեջ տեղի ունեցավ ընդունելություն:

ՏԵՆՉՈՒԹՅՈՒՆ ԺԱՌԱՆԳԱՎՈՐԱՑ
ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ԵՎ ԸՆԾԱՅԱՐԱՆԻ

